

XXI DZIEŃ JUDAIZMU
W KOŚCIELE KATOLICKIM W POLSCE
17 STYCZNIA 2018 r.

„Pokój! Pokój dalekim i bliskim” (Iz 57,19)

SŁOWO PRZEWODNICZĄCEGO
KOMITETU KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI
DS. DIALOGU Z JUDAIZMEM

„Pokój nie jest prostym brakiem wojny ani też nie sprowadza się jedynie do stanu równowagi sił sobie przeciwstawnych, nie rodzi się także z despotycznego władztwa, lecz słusznie i właściwie zwie się < dziełem sprawiedliwości > (Iz 32,17). ... Chcąc zaprowadzić trwały pokój należy przede wszystkim wypłenić przyczyny konfliktów, które przeradzają się w wojny, zwłaszcza zaś przejawy niesprawiedliwości” (Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym nr 78,83).

Niedługo po zakończeniu II wojny światowej, która okazała się największym dramatem ludzkości i zebrała najobfitsze żniwo życia ludzkiego, Kościół podczas obrad Vaticanum II podjął głęboką refleksję nad naturą i źródłem pokoju. W refleksji tej dominuje prawda, że pokój jako dar Boży rodzi się w sercach ludzkich, a z tego duchowego pokoju rodzi się pokój społeczny i polityczny. Na gruncie tej teologicznej refleksji rozwija się też praktyczna aktywność Kościoła, który w oparciu o ewangelicznie rozumianą miłość, przebaczenie i pojednanie, wzywa chrześcijan do budowania i pielęgnowania pokoju między ludźmi. W tym dziele tworzenia trwałego pokoju ważne jest zwalczanie wszelkich przejawów niesprawiedliwości, które wynikają z nierówności gospodarczych i ekonomicznych, z żądzy panowania, z pogardy dla człowieka, a ostatecznie z ludzkiej zazdrości, nieufności i pychy.

Refleksja teologiczna nad pokojem dokonana podczas obrad Vaticanum II wynikała z doświadczeń II wojny światowej, która przyniosła światu ogromne straty zarówno moralne, jak i materialne. Jednak refleksja ta ma także swoje odniesienie do czasów współczesnych, które nie są wolne od dramatu wojny. Dramat ten nadal czyni swoje spustoszenie, zaś stosowane obecnie środki i metody walki sprawiają, że okrucieństwo wojny przybiera na sile. Zupełnie nowym zjawiskiem są akty terroru, w których przejawia się coraz większa pogarda dla życia ludzkiego i rosnąca nienawiść wobec drugiego człowieka. Dlatego dzieło budowania pokoju między ludźmi nie tylko pozostaje wciąż aktualne, ale staje się coraz większym wyzwaniem dla każdego człowieka, narodu i wspólnoty międzynarodowej. W

dziale tym istotną rolę odgrywa proces formowania i wychowania młodych pokoleń, wolnych od podziałów rasowych, żądz panowania, nacjonalizmu i źle pojętego patriotyzmu.

Budowanie i utrwalanie pokoju na świecie domaga się także współpracy i wysiłku ze strony przedstawicieli różnych wyznań religijnych. Wyznania te bowiem, ukazując transcendentny i religijny wymiar natury ludzkiej, uzasadniają konieczność bezwzględnego poszanowania każdego człowieka w jego godności i poszanowania jego praw. Jest to prawo do życia, wolności, prawdy, sprawiedliwości, miłości i przebaczenia. Wartości te pozostają w wewnętrznym i ontycznym związku z naturą pokoju, dlatego ich zachowanie rodzi i gwarantuje pokój.

Okazją do podjęcia tematu pokoju będzie zbliżający się XXI Dzień Judaizmu w Kościele Katolickim w Polsce, który przypada 17 stycznia 2018 roku. Obchodzony będzie pod hasłem „Pokój! Pokój dalekim i bliskim” zaczerpniętym z księgi proroka Izajasza (57,19). Zawołanie to ma uświadomić i przypomnieć katolikom, że dla wyznawców judaizmu pojęcie pokoju (szalom) ma szczególne znaczenie i jest jedną z najważniejszych wartości. Pochodzi ona od Boga, jest Jego darem i w sposób nierozłączny wiąże się z przymierzem ofiarowanym Izraelowi. Przymierze niesie ze sobą pokój, jeżeli więc zostaje ono ufnie przyjęte i wiernie zachowane, wówczas człowiek doświadcza harmonii z Bogiem, z bliźnim, z samym sobą i z otaczającym światem. Pokój staje się pełnią błogosławieństwa i szczęścia, i ogarnia nie tylko życie jednostki, lecz nade wszystko życie całego narodu wybranego.

W obliczu zagrożeń pokoju, jakie niesie współczesny świat podzielony konfliktami i wstrząsany zbrojnym terrorem, wyznawcy judaizmu i chrześcijanie powinni stać się świadkami prawdy, że tylko Bóg jest źródłem prawdziwego pokoju. Obecność Boga pomiędzy ludźmi i Jego łaska nawraca serce człowieka i uwalnia od wszelkich podziałów oraz przejawów uprzedzeń, niechęci i nienawiści. Tę prawdę należy nieustannie przypominać wszystkim narodom.

Miejscem centralnych obchodów Dnia Judaizmu w tym roku jest Warszawa. Wybór tego miejsca, zresztą nie po raz pierwszy, wynika z faktu, że męczeńska ziemia stolicy woła o modlitwę i pamięć o ofiarach Shoah, jak i martyrologium Polaków. Podczas II wojny światowej Warszawa doświadczyła brutalnego terroru, skierowanego zarówno przeciwko polskiej ludności, jak również przeciwko społeczności żydowskiej. Symbolami tego dramatu pozostają warszawskie więzienia i areszty, warszawskie getto, zbrojne powstania, masowe egzekucje i mordy, a przede wszystkim setki tysięcy ofiar wśród mieszkańców stolicy narodowości polskiej i żydowskiej. Dlatego w tym właśnie miejscu winniśmy się razem modlić i wołać: nigdy więcej wojny i zadawanej śmierci, nigdy więcej antysemityzmu i nienawiści, nigdy więcej pogardy dla drugiego człowieka. Boże, daj nam mądrość i moc, byśmy razem budowali pokój oraz wspólnotę życia, miłości i braterstwa.

Wszystkich ludzi dobrej woli serdecznie zapraszam do udziału w tegorocznych obchodach Dnia Judaizmu w Polsce.

Bp Rafał Markowski